

2
4
6
8
10
12
14
16
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50

Van: Moderamen

Aan: Landelijke Vergadering

Datum: 7 maart 2011

Betreft: Ambtsvisie

In de afgelopen tijd zijn er verschillende voorstellen gedaan inzake nadere studie van de ambtvisie. Onderstaand treft u deze voorstellen aan. Allereerst (onder I. en II.) de twee voorstellen die u al bekend zijn, vervolgens een aantal voorstellen en reacties daarop die sinds de vorige zitting tussen moderamen, commissie-Schippers en CTP zijn gewisseld.

We nemen u in deze notitie graag mee in het bezinningsproces van de afgelopen weken rond dit onderwerp. Het moderamenvoorstel, waarin dit proces uiteindelijk is uitgemond, treft u onder VIII aan.

We stellen u voor om op 12 maart aan deze notitie en aan het moderamenvoorstel een bespreking te wijden. Afhankelijk van het verloop daarvan kan in dezelfde zitting of op het zitting van 26 maart een besluit worden genomen.

I. Voorstel commissie-Schippers inzake commissie ambtsvisie d.d. 11/1/2011

Principebesluit G

Een commissie te benoemen met als opdracht voor de komende LV te komen met een visie op de ambten binnen onze kerken.

II. Reactie moderamen d.d. 8/2/2011

Dit voorstel vinden wij als moderamen niet besluitrijp. De redenen daarvoor zijn de volgende:

1. De opdracht die deze commissie zou moeten krijgen, is onduidelijk. 'Een visie op de ambten' is breed en onbepaald. In de bespreking op de LV hebben enkele afgevaardigden de ambtsvisie ter sprake gebracht zonder dat altijd duidelijk werd gemaakt, op welke punten die knelt, laat staan wat een studieopdracht op dat gebied zou moeten inhouden. Gaat de studie over de verhouding tussen de predikant en de kerkelijk werker, de verhouding tussen ambt en persoon, de verhouding tussen predikant en andere ambtsdragers, de verhouding tussen ambtsdragers en gemeenteleden (ambt aller gelovigen) of over de vraag in hoeverre het 'tegenover' van de predikant hem/haar een eigensoortige positie geeft die zich niet verdraagt met een arbeidsverhouding etc.? We hebben er niet bij benadering zicht op, waarover de gewenste studie zou moeten gaan.

2. De eventuele opdracht van een studiecmissie betreft een thematiek die de afgelopen jaren in tal van (gereformeerde) kerken aan de orde is gesteld. Het is geen exclusieve NGK-problematiek, maar moet bij uitstek samen met GKV, CGK en wellicht ook PKN bestudeerd worden. Dat geldt om te beginnen al voor het formuleren van een eventuele studieopdracht.

3. De opdracht gaat onze krachten als NGK te boven. Over de klassieke gereformeerde ambtsvisie en de wijze waarop deze onder druk is komen te staan vanuit een nieuw verstaan van Gods Woord én vanuit maatschappelijke en culturele ontwikkelingen, zijn tal van boeken en andere studies geschreven. Die maken duidelijk dat het doordenken van deze thematiek en het ontwerpen van een eigentijdse gereformeerde ambtsvisie een zware, ingrijpende exercitie is, die veel energie en denkkraft vraagt. Zijn die energie en denkkraft in onze kerken beschikbaar? En zo ja, is het inzetten daarvan voor het bestuderen van deze vragen de komende jaren dan de eerste prioriteit? Wij hebben daar twijfels over.

Om deze redenen ontraden wij u aanvaarding van principebesluit G.

III. Notitie commissie-Schippers d.d. 15/2/2011

Ambtsvisie

Hoe belangrijk is een duidelijke en actuele ambtsvisie in het kader van het rapport Predikantsprofiel?

Bij de behandeling van de voorstellen inzake Toekomstig Predikantsprofiel heeft de Landelijke Vergadering op 11 februari jl. besloten om voorstel G (*Een commissie te benoemen met als opdracht voor de komende LV te komen met een visie op de ambten binnen onze kerken*) afzonderlijk te behandelen. De ad hoc commissie t.b.v. voorbereiding besluitvorming CTP wil graag toelichten waarom een onderzoek naar de ambtsvisie gewenst is.

Aanleiding

Tijdens de eerste bespreking van het rapport CTP d.d. 6-11-2010 hebben de afgevaardigden een aantal opmerkingen gemaakt die direct of indirect het vraagstuk over de ambtsvisie raken:

- de taakverdeling lijkt zich te concentreren op een bepaald model; verscheidenheid op basis van gaven is gewenst (met voor alle predikanten dezelfde hoofdtaak);
- een heldere ambtsvisie ontbreekt in het rapport (ondanks punt 4 en 5 van de opdracht CTP);
- het ambt aller gelovigen verdient meer aandacht bij de verdeling van taken;
- de CTP sluit kerkelijk werkers uit van het ambt (en de kerkenraad);
- het is bijzonder dat bediening sacramenten alleen is voorbehouden aan predikant;
- de geestelijke en organisatorische leiding worden teveel uit elkaar getrokken;
- het rapport maakt niet duidelijk hoe de roeping van de predikant zich verhoudt tot de sollicitatie van de theologisch student;
- de weg naar professionalisering is prima, maar hou vast aan de ‘roeping’;
- het competentieprofiel maakt predikant tot schaap met 7 poten;

De CTP heeft in dezelfde vergadering toegelicht waarom de ambtsvisie niet is opgenomen in haar rapport. Dit hangt vooral samen met de grote complexiteit van het onderwerp. Voorts vindt de CTP dat je een onderzoek naar de ambtsvisie niet alleen als NGK moet doen, maar bij voorkeur samen met andere kerken.

Naar aanleiding van de bovenstaande reacties heeft de ad hoc commissie zich beraden op de volgende vraag: *in welke mate speelt onduidelijkheid over de ambtsvisie een rol bij (latente) arbeidsconflicten tussen predikant en gemeente (en eventueel andere “kerkelijke werkers”)?*

Voor het antwoord op deze vraag heeft de ad hoc commissie op 10 december jl. gesproken met een lid van de VAC. Het gesprek laat zich als volgt samenvatten:

2 Binnen de VAC is ervaren dat enkele kwalitatieve begrippen rond de ambtsopvatting van
4 predikanten een (belangrijke) rol kunnen spelen in het ontstaan en oplossen van een
6 arbeidsconflict tussen predikant en gemeente. Duidelijk is ook dat niet alle predikanten en
8 kerkenraden hetzelfde bedoelen wanneer wordt gesproken over de ‘roeping’, het ‘tegenover’
van de predikant en zijn/haar gemeente en ‘*geen andere lastgever dan de Hemelse lastgever*’
(zie WAP-richtlijn). Predikanten die in een conflictsituatie terecht komen lijken zich nogal
eens vast te klemmen aan een absolute en exclusieve uitleg van hun relatie met onze hemelse
Heer.

10 Niettemin vindt de VAC dat bovengenoemde waarden een belangrijke betekenis hebben voor
12 het verstaan van het ambt. Het is gewenst om deze waarden, resp. de betekenis ervan beter te
verwoorden in hun context.

14 Samengevat vindt de VAC dat het voor een goed functionerende en duurzame verbintenis
16 tussen predikant en gemeente van groot belang is dat er een heldere en concrete overeenkomst
18 wordt gemaakt (‘zakelijke anker’), waarin een goede verbinding wordt gelegd met een
duidelijke ambtsvisie (‘theologische anker’). Ook voor de komst van andere werkers in de
gemeente met een (semi-)officiële aanstelling is dit van groot belang.

20 Hoe nu verder?

Bovenstaande punten raken de 2 belangrijkste kenmerken van de ambtsvisie:

- 22 1. dienst aan het Woord en
- 24 2. leiding van de gemeente.

24 Iedereen lijkt het daar wel over eens. Maar er lijkt geen eenduidige uitleg te zijn hoe de
26 onderscheiden ambten zich onderling verhouden tot deze kenmerken. En eveneens hoe de
28 ambten zich van elkaar onderscheiden in hun individuele relatie met onze Hemelse lastgever,
waardoor we de betekenis van ‘roeping’, het ‘tegenover’ en ‘enige lastgever’ beter verstaan.

30 Binnen de kerken (ook CGK, GKV en NGK) hebben verscheidene predikanten bijdragen
32 geleverd aan de literatuur over de ambtsvisie. Via internet zijn enkele van deze interessante
bijdragen beschikbaar. Het zijn echter op zich zelf staande initiatieven, met uiteenlopende
accenten.

34 In de afgelopen decennia heeft de individualisering grote invloed gekregen op het
36 functioneren van maatschappij en kerk(!). Mede daardoor zijn de verhoudingen binnen de
gemeenten sterk veranderd (positief en negatief).

38 Kan een duidelijke ambtsvisie bijdragen om dit proces van doorgaande individualisering in
goede banen te leiden?

40 Op grond van deze vraag en bovenstaande overwegingen stellen we u voor om een onderzoek te
42 doen naar de ambtsvisie binnen onze kerken: *Een ‘heldere ambtsvisie’ draagt bij aan een
44 verbindende werking tussen ambt dragers onderling en tussen ambts dragers en gemeenteleden,
omdat daarin hun individuele verantwoordelijkheid tot uitdrukking komt t.o.v. elkaar en hun
Hemelse lastgever.*

46 Het rapport CTP en een duidelijke ambtsvisie horen bij elkaar; zijn complementair aan elkaar.
48 Het is als met een goed huwelijk. Daarin kun je onderling tot een prachtige rol-/taakverdeling
komen, maar met een goede visie op de fundamenten van een goed huwelijk, i.c. de betekenis
van het 3-voudig snoer (Prediker 4), wordt het huwelijk een stuk krachtiger.

50

Aangepast voorstel G (amendement namens de ad hoc commissie LV 6-11-2011):

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Houten op ... 2011, hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en bovenvermelde bevindingen van de ad hoc commissie over de ambtsvisie binnen onze kerken.

Overwegende dat:

- De kerken overeenstemming hebben over de belangrijkste kenmerken van de ambtsvisie (1.Dienst aan het Woord en 2.Leiding van de gemeente);
- De uitleg hoe de onderscheiden ambten zich onderling verhouden tot deze kenmerken niet eenduidig is;
- De Landelijke Vergadering 2011 besloten heeft de kerkelijk werker als kerkelijke functie binnen de kerken te erkennen (besluit D, behandelingsvoorstel CTP)
- De kerken gebaat zijn bij duidelijkheid of een kerkelijk werker ambtsdrager kan zijn;
- De vigerende ambtsleer geen duidelijkheid geeft;
- De taakverdeling tussen de ambten zijn grondslag moet hebben in een duidelijke ambtsvisie;
- De visie op de ambten bij voorkeur gedeeld en afgestemd wordt met zusterkerken.

Spreken uit dat:

- De kerken gebaat zijn bij een ambtsvisie, die zowel bijdraagt aan helderheid over de kerkelijke positie van de kerkelijk werker, als aan een verbindende werking tussen ambtsdragers onderling en gemeenteleden.

Besluiten:

Een commissie te benoemen met als opdracht te onderzoeken:

- a. Hoe de kerken omgaan met de (heersende) visie op de ambten;
- b. Op welke wijze en op welke punten de visie op de ambten binnen onze kerken kan worden verduidelijkt, zo mogelijk in samenwerking met de zusterkerken, waaronder CGK en NGK;

en over de bevindingen op de volgende Landelijke Vergadering te rapporteren en een voorstel te presenteren, op grond waarvan de verduidelijking van de ambtsvisie ter hand genomen kan worden.

IV. Notitie J.E. van Dijk, Oegstgeest d.d. 21 februari 2011

Bezinning op het “ambt”.

De Commissie toekomstig predikantsprofiel heeft geadviseerd ter voorbereiding van de LV 2013 een studie te doen naar de vertaling van de bijbelse visie op de ambten naar de veranderde praktijk in de NG-kerken. Aanleiding vormen het regelen van de positie van de kerkelijk werker (als zodanig nadrukkelijk geen ambtsdrager), het invoeren van de prio (geen ambtsdrager) en veranderingen in het functioneren van de kerkenraad. Een kerkenraad bestaat steeds vaker uit vertegenwoordigers vanuit de verschillende taakvelden die in de gemeente (organisatorisch) onderscheiden worden. Bezinning op de ambten – klassiek: ouderling en diaken – is ook wenselijk, omdat steeds meer gemeenteleden taken vervullen die vroeger exclusief als een taak van ouderling of diaken werden gezien. Dat geldt bijvoorbeeld in het pastoraat. Steeds vaker verrichten ‘pastorale bezoekers’ een groot deel van de pastorale

2 bezoeken zonder lid te zijn van de kerkenraad en zonder het dragen van de
4 (eind)verantwoordelijkheid voor tuchtmaatregelen. Ook zijn er leden van gebedsteams en van
6 teams voor gebedspastoraat. Steeds vaker wordt het basispastoraat verzorgd binnen een kleine
8 groep (bijbel- of wijkkring) waarbij een van de leden voor het contact met de kerkenraad
10 verantwoordelijkheid draagt. Ook op diaconaal en missionair gebied dragen niet-ambtsdragers
12 (in de zin van kerkenraadsleden) belangrijke verantwoordelijkheid.

8 De leef- en werksituatie van jongere gemeenteleden brengt mee dat veel minder ruimte is
10 voor het vervullen van een taak in de gemeente die meer dan een dagdeel (vaak avond) in de
12 twee weken vraagt. Het gevolg is dat het werk dat vroeger specifiek door ambtsdragers werd
14 verricht nu over een veel grotere groep wordt gespreid. En ook dat het steeds moeilijker wordt
16 gemeenteleden te vinden die bereid zijn een veel omvangrijker ambtelijke taak op zich te
18 nemen.

14 Al deze veranderingen maken een bezinning op wat in bijbelse zin een ambt is en hoe we op
16 bijbels verantwoorde manier de taken in de gemeente beleggen zinvol. Op de LV is al
18 uitgesproken dat er in andere kerken in binnen- en buitenland veel studie naar deze
20 problematiek is verricht. En er ligt tot nu toe geen toegespitste vraagstelling die de basis voor
22 een goede opdracht kan vormen. Ook is er nog geen goed overzicht van de ontwikkelingen in
24 de praktijk binnen de NGK. Daarnaast betreft het een thematiek die gebaat is bij het
26 meedenken van een brede groep in onze kerken.

22 Wanneer het niet lukt op de huidige LV snel tot een heldere vraagstelling voor een
24 studiec commissie te komen is er wellicht een andere route mogelijk. Die zou kunnen bestaan
26 uit de volgende stappen:

- 26 - Enkele mensen opdracht geven voor de zomer van 2011 studieresultaten van elders te
28 verzamelen en gebundeld aan de kerken toe te zenden. Dit kan mogelijk door 1 of 2
30 mensen onder leiding van het moderamen van de LV gebeuren. Op korte termijn kan
32 de vraag (bijv. via Opbouw) gesteld worden om geschikt studiemateriaal van elders te
34 melden.
- 30 - De kerken bezinnen zich aan de hand van het toegezonden materiaal en enkele vragen
32 op dit onderwerp. Een van de vragen is om een schets te maken van de organisatie van
34 het (ambtelijk) werk – taken, functies, aantallen – in de eigen gemeente.
- 34 - In het voorjaar van 2012 wordt een conferentie gewijd aan dit onderwerp. Dat kan ook
36 de gebruikelijke NG-kerkendag of de Opbouwvergadering zijn. Het verzamelde
38 materiaal dient als input voor deze conferentie.
- 36 - Daarna spreken de kerken over dit onderwerp op de regionale vergaderingen. Zij
38 bezien welke voorstellen zij willen doen voor de LV 2013. Dat kunnen concrete
40 voorstellen zijn voor aanpassingen van het AKS of richtlijnen die de LV aan de kerken
42 kan geven, maar ook scherpe vraagstellingen voor nadere studie waartoe de LV
44 opdracht zou moeten geven.

42 Langs deze route gaat het onderwerp breed leven en komen de echte noden en vragen naar
44 voren. Zoals ook bij andere onderwerpen is er op deze manier ook voldoende tijd om via de
46 gebruikelijke contacten met andere kerken te bezien waar vruchtbare samenwerking rond dit
48 thema gewenst en mogelijk is.

46 Met deze aanpak voorkomen we dat een kleine groep mensen een pittige en mogelijk te
48 algemene opdracht krijgt maar het onderwerp intussen niet tot zekere rijpheid komt in de
kerken zelf.

2

V. Voorstel moderamen d.d. 1 maart 2011

4

Het bovenstaande overwegende stellen wij als moderamen u voor om het volgende te besluiten.

6

8 De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen in Houten (zitting 12 maart 2011)

10 constateren

1. dat in de bespreking van het rapport van de CTP is signaleerd dat zowel de commissieanalyse van de ontwikkelingen in het functioneren van predikanten, kerkenraden en gemeenten als de concrete commissievoorstellen, deels uitgemond in LV-besluiten inzake de kernopdracht van de predikant, de introductie van de prio, de positionering van kerkelijk werker e.d. aanleiding geven tot bezinning op de ambtsvisie die vanouds in de gereformeerde kerken heeft gegolden;

2. dat daarnaast op deze Landelijke Vergadering is signaleerd dat ook recente ervaringen en ontwikkelingen inzake het in de praktijk functioneren van predikanten, andere ambtsdragers, kerkenraden en gemeenteleden aanleiding geven om de ambtsvisie die vanouds in de gereformeerde kerken heeft gegolden, tegen het licht te houden;

22

3. dat deze signalen hebben geleid tot voorstellen om een commissie te benoemen die zich daarmee in de komende jaren met (een herziening van) de ambtsvisie gaat bezighouden.

24

26

overwegen

1. dat er alle aanleiding is om de spanning tussen enerzijds de klassiek gereformeerde ambtsvisie en anderzijds de analyse en voorstellen van de CTP en de recente praktijkervaringen en ontwikkelingen inzake het functioneren van ambtsdragers, kerkenraden en gemeenteleden nader te analyseren en van daaruit te bezien, of dat moet leiden tot een bijstelling van deze ambtsvisie in het licht van de Schrift;

32

2. dat het beeld van de vragen en thema's die om bestudering vragen en van een mogelijke commissieopdracht nog te diffuus is om daarover op deze vergadering weloverwogen te kunnen besluiten en een heldere commissieopdracht te kunnen formuleren;

36

3. dat het wel de moeite waard is om in de komende jaren een nadere bezinning in de kerken over deze thematiek op gang te brengen;

40

4. dat de thematiek die in geding is, geen exclusief in onze kerken aan de orde is, maar ook in de andere kerken is signaleerd en dat daarom studie op dit gebied bij voorkeur samen met andere kerken, in het bijzonder GKV en CGK moet worden ondernomen;

44

besluiten

46

een commissie te benoemen met de opdracht

48

1. te inventariseren, welke veranderingen in de praktijk van het kerkelijk leven (bijvoorbeeld in het functioneren van kerkenraden en in het verschuiven van taken van ambtsdragers naar gemeenteleden) aanleiding geven de traditionele visie op het ambt te herijken;

2. te inventariseren, welke studies in onze kerken en in andere kerken al over dit onderwerp zijn verricht, en de kerken daarmee te dienen;

3. een bezinningsproces binnen de kerken (plaatselijk, regionaal en landelijk) op gang te brengen inzake een bijbelse visie op de ambten en de nieuwe ervaringen met en opvattingen over de eigen aard van het ambt, de verhouding tussen ambt en charisma, die tussen de (bijzondere) ambten onderling en die tussen de ambten en de taken van gemeenteleden;

4. de uitkomsten van deze inventarisatie en van dit bezinningsproces te bundelen ten behoeve van de Landelijke Vergadering 2013/2014;

5. de mogelijkheden te verkennen om samen met andere gereformeerde kerken tot een nadere bezinning op en studie over het ambt te komen;

6. te verkennen, in hoeverre de LV van 2013/14 een helder geformuleerde opdracht voor een dergelijke studie kan geven.

VI. Reactie commissie-Schippers d.d. 4 maart 2011

Door de commissie-Schippers werd instemmend gereageerd op het moderamenvoorstel onder V.

VII. Reactie CTP d.d. 4 maart 2011

Vanuit de CTP werd kritisch gereageerd op het moderamenvoorstel onder V. Vanwege gebrek aan tijd werd geen aangesloten reactie geleverd, maar een aantal reacties van CTP-leden, die op elkaar voortbouwen en een duidelijke hoofdlijn laten zien.

Reactie Paul Kurpershoek:

Twee opmerkingen bij het moderamenvoorstel:

Ik zou in de tekst wat nadrukkelijker willen benoemen, dat de klassieke ambtsvisie ook overeind kan blijven, althans dat de kerken handelend in de geest van deze visie ook nu al ruimte hebben om bijvoorbeeld besluiten n.a.v. ons rapport over te nemen. Ik sluit niet uit dat het in de kerken(raden) ontbreekt aan kennis over het ambt in de klassieke opvatting. Ik denk bovendien dat predikanten met een schadelijk 'hoge' ambtsopvatting uitgaan van misvattingen t.a.v. de klassieke opvatting. Dus termen als 'herzien' en 'herijken' zouden aangevuld moeten worden met 'bevestigen' en 'verhelderen' als het gaat om (de geest van) de klassieke ambtsopvatting.

Het moderamen wil dat de nieuwe commissie een bezinningsproces in de kerken op gang brengt over opvattingen over en werking van het ambt. Tegelijk zal de commissie zelf, als ik het goed begrijp, niet verder gaan dan inventariseren. Wat wordt dan uitgangspunt voor de bezinning in de kerken, wat de inhoudelijke input op basis waarvan men zich bezint? Ik zou

2 zeggen, dat de nieuwe commissie nog niet een bezinning op gang brengt in de kerken, maar
onderzoekt hoe met het ambt wordt omgegaan, bijvoorbeeld middels een enquête.

4 *Reactie Daniël Timmerman*

6 Volgens mij is het kernwoord "onduidelijkheid". Die onduidelijkheid geldt niet alleen onze
visie op het ambt, anno 2011, maar ook de zgn. "klassiek gereformeerde ambtsopvatting". Ik
8 ben ervan overtuigd geraakt dat "de" klassiek gereformeerde ambtsopvatting niet bestaat. Er
zijn wel enkele verbindende kenmerken, zoals de centraliteit van de woordbediening. Maar
10 verder is de traditie tamelijk breed.
Neem nu de discussie over het ambt (predikant) en de ambten. De traditie laat zowel ruimte
12 voor een "Hervormde" interpretatie (predikant bekleedt de volheid van het ambt, representeert
het Woord en de Kerk, andere ambtsdragers slechts een deeltaak, representeren de gemeente)
14 als een "Gereformeerde" interpretatie (nadruk op collegialiteit, predikant als een van de
ouderlingen, gezamenlijke bediening sleutelmacht). De relatie predikant-ouderling was bij
16 Calvijn al onduidelijk en is dat nu nog.
Of, om nog een voorbeeld te noemen, de discussie over "ambt voor even, of ambt voor het
18 leven". Terwijl onze traditie nadrukkelijk uitgaat van een "ambt" en niet van een levenslange
wijding (Rome: ordo sacerdotialis, op basis van een character indelibile), wordt (op basis van
20 een kerkordelijke regel over "trouweloze verlating van de dienst") het predikantschap als een
levenslange taak gezien. Het ambt van ouderling en diaken wordt daarentegen door de
22 meesten (maar niet bij de bevindelijken) als iets tijdelijks beleefd. Ook hier een
onduidelijkheid in ambtsvisie met directe impact op de beleving van het ambt.
24 Wat ik hiermee wil zeggen? Je kunt geen onderzoekscommissie aan het werk zetten die de
(verondersteld duidelijke) klassieke ambtsvisie gaat vergelijken met de (aantoonbaar
26 onduidelijke) ambtsvisie nu. Wil je de klassieke ambtsvisie duidelijk krijgen, geef dan een
studieopdracht aan een theologische faculteit (de vakgroep kerkgeschiedenis van de TUK-
28 TUA heeft een onderzoeksproject lopen naar ambtsvisie...).

Wil je als kerken ook iets doen, sla dan de weg in die Paul Kurpershoek wijst: Inventariseer
30 eerst eens welke beelden predikanten, ouderlingen en gemeenteleden in hun hoofd hebben als
ze het woord "ambt" horen. Ik denk ook aan de praktisch-theologische studie van Johan van
32 Holten (PKN) over Rol en Roeping. Ga vervolgens, op basis van theologiehistorisch
onderzoek, wegen aan welke elementen uit de traditie we willen vasthouden, in het licht van
34 de kerkelijke situatie nu en ook in het licht van de oecumene.

36 *Reactie Gijs Bronsveld*

38 Het stuk spreekt over "de ambtsvisie, die vanouds heeft gegolden". Wie het boek van Gerben
Heitink, Biografie van de dominee, leest, wordt verrast door een dynamische ontwikkeling
40 binnen dat wat in het voorstel eenvormig en eeuwenoud lijkt. (Zelfs in de brieven in het
Nieuwe Testament zie je al verschillen, en daar blijkt de term ambt niet eens te bestaan).
42 Ik lees net de mail van Daniël Timmerman, dank voor de brede onderbouwing van deze
zelfde notie. Ik heb niet veel verwachting van een nieuwe, kerkbrede, formulering.

44
In onze bezinning als commissie analyseerden we het verschil tussen ontologisch en
46 functioneel denken. Ik ervaar deze discussie stammend uit het ontologisch denken. De
generatie onder de 40 jaar heeft denk ik heel weinig met de insteek van deze bezinning.
48 Als ik nadenk over mijn eigen kerkenraad om een avond te besteden aan punt 3 in het
voorstel:

50 - een Bijbelse visie op de ambten

- 2 - nieuwe ervaringen met en opvattingen over de eigen aard van het ambt
- 2 - de verhouding tussen ambt en charisma
- 4 - tussen de (bijzondere) ambten onderling
- 4 - tussen de ambten en de taken van gemeenteleden;

6 ik niemand meekrijg. We hebben in Doorn een tijdje pastorale bezoekers gehad. Nu zijn ze er
6 niet meer. Uit nood waren ze geboren. Uit nieuwe ervaringen zijn ze weer afgeschaft, maar is
8 het aantal pastorale ouderlingen flink uitgebreid. Niks ambtsdiscussies, gewoon aan het werk
8 zijn, onder leiding van Gods Geest en werkenderweg wijsheid zoeken.

10 En ik stel het me nu al voor: Als in de regio gevraagd wordt om mensen die een regiogesprek
10 hierover willen voorbereiden, we allemaal naar elkaar gaan zitten kijken. Niemand heeft daar
12 zin in. Er ontstaat geen energie.

12 Mijn idee:

- 14 1. Stuur rond wat in CGK en GKV is geproduceerd over dit onderwerp. Zoek niet naar
14 consensus in de NGK, maar geef de liefhebbers voer tot nadenken.
- 16 2. Maak van de relatie kerkelijk werker – wel/geen ambt geen dogma.
- 18 3. Laat het in de vrijheid van de kerken om (van Urk tot Houten) de organisatie van het
18 gemeentewerk binnen het bestaande kader van het AKS te regelen.
- 20 4. Een praktische insteek in het kader van wat de VAC opmerkt vind ik prima. Maar dat
20 vraagt meer een pastoraal-psychologische notitie hoe in conflicten emoties zich kunnen
22 verbinden met een theologische stellingname. Ik zie dat primair als een pastoraal
22 probleem en niet als een theologisch. Eerder aan te pakken in de sfeer van vorming en
24 toerusting dan via de leer.
- 24 5. In deze notitie kan ook duidelijk worden gemaakt dat besef van roeping en het maken van
24 praktische/professionele afspraken niet met elkaar op gespannen voet hoeven te staan.

26

28 **VIII. Voorstel moderamen d.d. 7 maart 2011**

28

30 Het commentaar vanuit de CTP heeft ons als moderamen ertoe gebracht ons voorstel onder V
30 aanzienlijk te versoberen en ook anderszins aan te passen. Wij stellen u voor om het volgende
32 te besluiten.

32

34 De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen in Houten (zitting 12 maart 2011)

34

36 constateren

- 36 1. dat in het rapport van de CTP is gesignaleerd dat er in de afgelopen jaren alom ambt-
38 gerelateerde ontwikkelingen zijn geweest in het functioneren van predikanten,
38 kerkenraden en gemeenten;
- 40 2. dat de CTP concrete ambt-gerelateerde commissievoorstellen heeft gedaan die deels
40 zijn uitgemond in concrete LV-besluiten inzake de kernopdracht van de predikant, de
42 introductie van de prio, de positionering van kerkelijk werker;
- 42 3. dat de CTP ondanks de duidelijke verschuivingen in het kerkelijke werk in en rondom
44 de ambten het niet haar taak heeft gerekend een nadere studie naar de kerkelijke
44 ambten te doen;
- 46 4. dat in de LV-bespreking van het CTP-rapport diverse aanleidingen zijn genoemd om
46 de visie op de ambten tegen het licht te houden, zoals wijzigingen in de
48 organisatiestructuur van kerkenraden, taakverschuivingen van ambtsdragers naar
48 gemeenteleden en discussies over de verhouding tussen kerkenraad en predikant rond
48 losmakingen.

- 2 5. dat de LV-commissie TP (voorz. Schippers) daarom heeft voorgesteld een commissie
4 te benoemen met als opdracht voor de komende LV te komen met een visie op de
ambten binnen onze kerken;

6 overwegen

- 6 1. dat er aanleiding is voor een nadere analyse van de spanning tussen
8 a. enerzijds de ambtsvisie die in de gereformeerde confessie en het eigen
‘akkoord van kerkelijk samenleven’, breder: in de eigen traditie en cultuur, een
10 dominante plaats heeft, en
12 b. anderzijds het rapport en de voorstellen van de CTP en de door deze LV
genomen besluiten en de recente praktijkervaringen en ontwikkelingen inzake
het functioneren van ambtsdragers, kerkenraden en gemeenteleden;
- 14 2. dat ten aanzien van het nut van een dergelijke analyse
a. enerzijds een dergelijke analyse mogelijk helderheid zou kunnen geven ten
16 aanzien een eigentijdse, Schriftuurlijke en confessionele ambtsvisie;
b. maar anderzijds het beeld van de vragen en thema’s die rond dit onderwerp aan
18 de orde zijn te diffuus is om daarover een heldere studieopdracht voor een
commissie te kunnen formuleren;
- 20 3. dat het bovendien onduidelijk is of een kerkelijke studieopdracht inzake de ambtsvisie
de aangewezen weg is om met de vragen en spanningsvelden op dit gebied om te
gaan;
- 22 4. dat bedoelde thematiek niet exclusief in onze kerken aan de orde is, maar ook in
andere kerken is gesignaleerd

24 spreken uit

- 26 1. dat het de moeite waard is om in de komende jaren een nadere verkenning van deze
thematiek op gang te brengen;
- 28 2. dat een nadere studie op dit gebied, indien gewenst, bij voorkeur samen met GKv en
CGK zou moet worden ondernomen;

30 besluiten

32 een commissie te benoemen met de opdracht

- 34 1. te onderzoeken
36 a. welke veranderingen in de praktijk van het kerkelijk leven en welke beelden en
opvattingen die rond het ambt leven, aanleiding geven om de ambtsvisie in
38 onze kerken nader te bestuderen in het licht van de Schrift;
b. welke studies in onze kerken en verwante kerken over dit onderwerp zijn
verricht;
- 40 c. in hoeverre er bij CGK en/of GKv behoefte bestaat aan een gezamenlijke
42 nadere studie naar een eigentijdse, Schriftuurlijk en confessionele invulling
van de ambten;
- 44 2. de uitkomst van dit onderzoek tijdig ter kennis te brengen van de kerken, zodat die kan
leiden tot bezinning op dit onderwerp in de kerken en deze kunnen overwegen of zij
46 over dit onderwerp voorstellen willen doen ten behoeve van de Landelijke
Vergadering van 2013/2014.